

URZĄD STATYSTYCZNY
W KATOWICACH

ul. Owocowa 3, 40-158 Katowice
email: SekretariatUsKce@stat.gov.pl
tel.: 32 779 12 00
fax: 32 779 13 00, 258 51 55

katowice.stat.gov.pl

TURYSTYKA W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W 2016 R.

opracowania sygnalne

Katowice, maj 2017 r.

Opracowanie zawiera informacje dotyczące stanu i wykorzystania turystycznych obiektów noclegowych przygotowane w oparciu o dane złożone na formularzu o symbolu KT-1. Poczynając od danych za 2016 r. w statystyce dotyczącej turystycznej bazy noclegowej wprowadzono metodę imputacji danych dla jednostek zobowiązanych do złożenia sprawozdania na formularzu KT-1, które odmówiły udziału w badaniu. W celu zachowania porównywalności szeregów czasowych, dane opisane w niniejszym opracowaniu przygotowano bez imputacji, a zestawienie danych z uwzględnieniem imputacji za 2016 r. znajduje się tylko w jednej z tablic.

Podstawowe pojęcia dotyczące statystyki w dziedzinie turystyki definiuje Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 692/2011 z dnia 6 lipca 2011 r. w sprawie europejskiej statystyki w dziedzinie turystyki, które ukazało się w wydaniu Dziennika Urzędowego UE nr 192 z 22 lipca 2011 r. i jest dostępne na stronie internetowej:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:192:0017:0032:PL:PDF>.

PODSTAWOWE DEFINICJE

Dane dotyczące **liczby obiektów i miejsc noclegowych** obejmują wszystkie obiekty czynne w dniu 31 VII oraz obiekty nieczynne w tym dniu, ale czynne w innych dniach badanego miesiąca. Przyjęto dla nich maksymalną liczbę miejsc. Przez obiekt czynny rozumie się obiekt, którego co najmniej część była dostępna dla turystów (niezależnie od tego czy był on faktycznie wykorzystywany) w badanym okresie.

Baza noclegowa turystyki dotyczy turystycznych obiektów noclegowych i obejmuje obiekty hotelowe oraz pozostałe obiekty (posiadające 10 i więcej miejsc noclegowych). Do *obiektów hotelowych* zalicza się: hotele, motele, pensjonaty i inne obiekty hotelowe, a do *pozostałych obiektów* – domy wycieczkowe, schroniska, schroniska młodzieżowe, szkolne schroniska młodzieżowe, ośrodki wczasowe, ośrodki kolonijne, ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, domy pracy twórczej, zespoły domków turystycznych, kempingi, pola biwakowe, hostele, zakłady uzdrowiskowe, pokoje gościnne, kwatery agroturystyczne i inne turystyczne obiekty noclegowe.

Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach noclegowych obejmują zakłady i punkty gastronomiczne zlokalizowane na terenie danego obiektu, do których zaliczono: restauracje, bary, stołówki i punkty gastronomiczne.

Korzystający z noclegów to liczba osób (turystów), które rozpoczęły pobyt w obiekcie w danym miesiącu, tj. zostały zameldowane. Osoby przebywające na przełomie dwóch miesięcy są liczone jeden raz. Nie wykazywane są osoby, które wniosły opłatę, ale z usług nie skorzystały. **Udzielone noclegi** obliczono jako iloczyn liczby osób (turystów) pomnożony przez liczbę dni (nocy) ich pobytu. **Wynajęte pokoje** dla hoteli, moteli, pensjonatów i innych obiektów hotelowych to suma pokoi wynajętych w każdym dniu działalności obiektu, bez względu na liczbę osób (turystów) nocujących w tych pokojach.

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych lub pokoi – to stosunek liczby udzielonych noclegów lub wynajętych pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez **nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi** rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

Według stanu w końcu lipca 2016 r., w porównaniu z danymi sprzed roku, w województwie śląskim odnotowano spadek liczby turystycznych obiektów noclegowych oraz liczby miejsc noclegowych, którymi one dysponowały. W 2016 r., w porównaniu z 2015 r., zwiększyła się liczba turystów korzystających z noclegów oraz liczba udzielonych noclegów. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych i pokoi zwiększył się.

W końcu lipca 2016 r. w województwie śląskim funkcjonowało 608 turystycznych obiektów noclegowych, (tj. 6,0% obiektów działających w kraju), z których ponad 92% było czynnych przez cały rok. Było wśród nich 300 obiektów hotelowych i 308 pozostałych obiektów.

Turystyczne obiekty noclegowe w 2016 r. – dane bez uwzględnienia imputacji

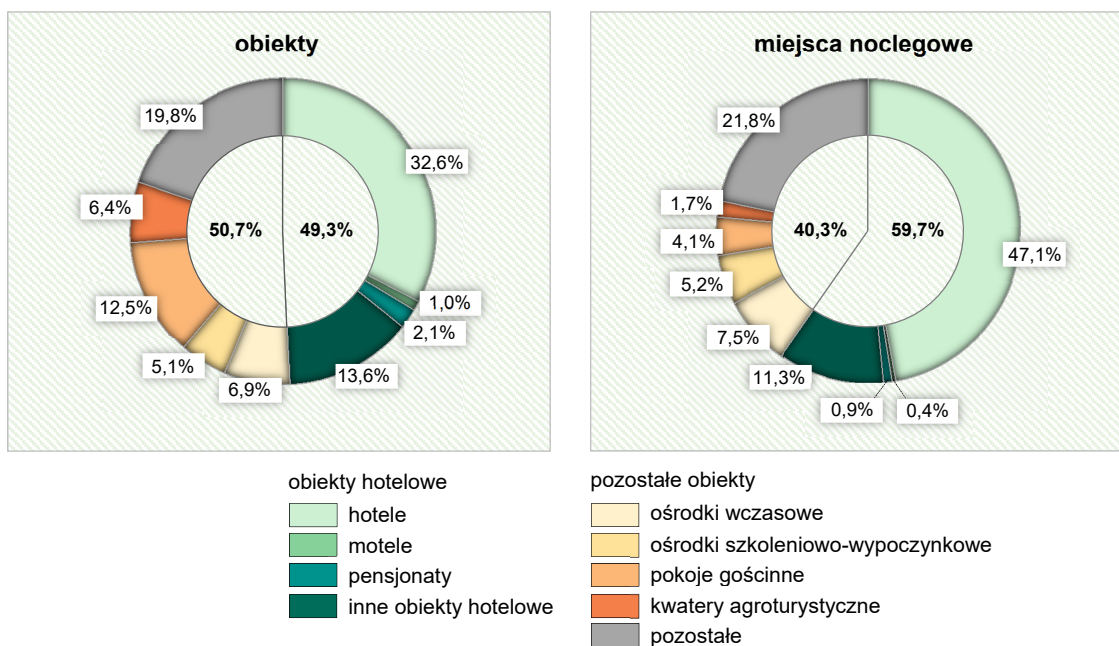
Wyszczególnienie	Obiekty ^a	Miejsca noclegowe ^a	Korzystający z noclegów		Udzielone noclegi	
			ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Ogółem	608	44781	2316967	352348	5266799	768176
Obiekty hotelowe	300	26750	1760923	324268	3358412	688275
hotele	198	21086	1554537	311404	2782579	607308
motele	6	182	8947	1052	12234	1746
pensjonaty	13	402	12762	772	38181	1880
inne obiekty hotelowe	83	5080	184677	11040	525418	77341
Pozostałe obiekty	308	18031	556044	28080	1908387	79901
w tym:						
ośrodki wczasowe	42	3371	120053	1007	350822	4747
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	31	2325	82922	2330	256795	7061
zakłady uzdrowiskowe	9	2155	37155	1295	640845	13632
pokoje gościnne	76	1824	40251	1483	117964	14710
kwatery agroturystyczne	39	741	10242	445	28170	1265

a Stan w dniu 31 VII.

W porównaniu z końcem lipca 2015 r. zmniejszyła się liczba turystycznych obiektów noclegowych (o 25 obiektów), co było wynikiem spadku zarówno liczby obiektów hotelowych (o 6), jak i pozostałych obiektów (o 19). Wśród „obektów hotelowych” liczba innych obiektów hotelowych i pensjonatów zmniejszyła się (odpowiednio o: 5 i 2 obiekty), natomiast liczba moteli zwiększyła się (o 1). W grupie „pozostałych obiektów” zanotowano spadek: liczby innych turystycznych obiektów noclegowych (o 7 obiektów), liczby ośrodków szkoleniowo-wypoczynkowych, kwater agroturystycznych oraz pokoi gościnnych (po 4 obiekty). Ubyło również hosteli, zespołów domków turystycznych oraz schronisk młodzieżowych (po 1). Zwiększyła się natomiast liczba szkolnych schronisk młodzieżowych, kempingów i zakładów uzdrowiskowych (po 1).

Struktura turystycznej bazy noclegowej według rodzajów obiektów w 2016 r.

Stan w dniu 31 VII

Biorąc pod uwagę podział terytorialny według powiatów, najwięcej turystycznych obiektów noclegowych zlokalizowanych było w powiecie cieszyńskim – 156 (25,7% ogółu), w tym 69 obiektów w Wiśle i 47 w Ustroniu oraz w powiecie żywieckim – 103 (16,9%).

Do dyspozycji turystów w turystycznych obiektach noclegowych pozostawało 551 placówek gastronomicznych, tj. o 0,7% mniej niż w końcu lipca 2015 r. Według stanu w końcu lipca 2016 r. w województwie śląskim czynnych było: 262 restauracje, 161 barów i kawiarni, 92 stołówki i 36 punktów gastronomicznych. W skali roku zwiększyła się liczba restauracji (o 7) i punktów gastronomicznych (o 7), natomiast ubyło barów i kawiarni (o 10) oraz stołówek (o 8).

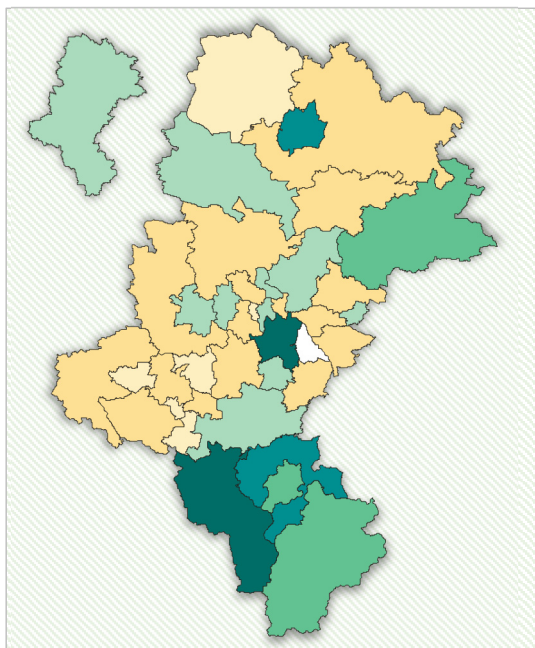
Turystyczne obiekty noclegowe w 2016 r. – dane z uwzględnieniem imputacji						
Wyszczególnienie	Obiekty ^a	Miejsca noclegowe ^a	Korzystający z noclegów		Udzielone noclegi	
			ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Ogółem	646	47240	2409144	366956	5450366	800131
Obiekty hotelowe	319	28374	1831514	337517	3492831	716780
hotele	209	22252	1617575	324179	2895138	632424
motele	6	182	8947	1052	12234	1746
pensjonaty	14	433	13730	832	41081	2027
inne obiekty hotelowe	90	5507	191262	11454	544378	80583
Pozostałe obiekty	327	18866	577630	29439	1957535	83351
w tym:						
ośrodki wczasowe	46	3691	123765	1047	363089	4907
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	32	2400	83787	2364	259186	7137
zakłady uzdrowiskowe	9	2155	37155	1295	640845	13632
pokoje gościnne	84	2016	43331	1604	127199	15950
kwatera agroturystyczne	42	798	10602	458	29223	1316
a Stan w dniu 31 VII.						

Według stanu w końcu lipca 2016 r. turystyczne obiekty noclegowe dysponowały 44,8 tys. miejsc noclegowych, z których 41,2 tys. (91,9%) stanowiły miejsca całoroczne. Obiekty hotelowe dysponowały 26,8 tys. miejsc noclegowych, a pozostałe obiekty – 18,0 tys. Przeciętnie na 1 turystyczny obiekt noclegowy przypadały 74 miejsca noclegowe, przy czym najwięcej w zakładach uzdrowiskowych (239 miejsc), na kempingach (158) i w hotelach (106), a najmniej w domach pracy twórczej i kwaterach agroturystycznych (po 19 miejsc).

W porównaniu z końcem lipca 2015 r. liczba miejsc noclegowych w turystycznych obiektach noclegowych zmniejszyła się (o 1103), na co wpłynął spadek liczby miejsc noclegowych w pozostałych obiektach (o 1189), przy jednoczesnym wzroście liczby miejsc noclegowych w obiektach hotelowych (o 86). Spośród obiektów z grupy „obiekty hotelowe” więcej miejsc niż przed rokiem odnotowano w hotelach (o 308) i motelach (o 20), a mniej w pensjonatach (o 193) i innych obiektach hotelowych (o 49). W grupie „pozostałe obiekty” zwiększyła się liczba miejsc noclegowych na kempingach (o 232), w zakładach uzdrowiskowych (o 190), schroniskach (o 25) i szkolnych schroniskach młodzieżowych (o 8). Nie zmieniła się w skali roku liczba miejsc noclegowych w domach wycieczkowych, ośrodkach kolonijnych i domach pracy twórczej. W pozostałych rodzajach obiektów zmniejszyła się liczba miejsc noclegowych, w tym w największym stopniu w ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych (o 445), innych turystycznych obiektach noclegowych (o 353) i w hostelach (o 185).

Biorąc pod uwagę podział terytorialny według powiatów, najwięcej miejsc noclegowych odnotowano w powiecie cieszyńskim – 12,2 tys. (27,3% ogółu), w tym w Ustroniu i Wiśle (po 5,1 tys.) oraz powiecie żywieckim – 4,8 tys. (10,7%). Wśród powiatów najwięcej miejsc noclegowych na 1 turystyczny obiekt noclegowy przypadało w Częstochowie (192) i Katowicach (163), a najmniej w Świętochłowicach (18).

Korzystający z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych na 1000 mieszkańców według powiatów w 2016 r.

	6,4 – 100,0
	100,1 – 350,0
	350,1 – 600,0
	600,1 – 850,0
	850,1 – 1100,0
	1100,1 – 2567,2
	zjawisko nie wystąpiło

W 2016 r. z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych skorzystało 2317,0 tys. osób, tj. o 7,9% więcej niż przed rokiem. Najwięcej turystów odnotowano w turystycznych obiektach noclegowych zlokalizowanych na terenie powiatu cieszyńskiego (455,9 tys.), w tym w Wiśle (206,2 tys.) i Ustroniu (169,4 tys.) oraz w obiektach znajdujących na terenie Katowic (378,3 tys.) i Częstochowy (230,2 tys.).

Z obiektów hotelowych skorzystało 1760,9 tys. osób (o 8,7% więcej niż w 2015 r.), a z pozostałych obiektów – 556,0 tys. osób (o 5,4% więcej). Najwięcej turystów odwiedzających województwo śląskie skorzystało z noclegów w hotelach (67,1%). W dalszej kolejności turyści korzystali z innych obiektów hotelowych (8,0%), innych turystycznych obiektów noclegowych (6,1%) oraz ośrodków wczasowych (5,2%).

Wśród korzystających z turystycznych obiektów noclegowych dominowali turyści krajowi (84,8% ogółu korzystających). Liczba turystów krajowych wzrosła w skali roku o 8,0%.

W 2016 r. województwo śląskie odwiedziło 352,3 tys. turystów zagranicznych (stanowili oni 15,2% ogółu turystów korzystających z turystycznych obiektów noclegowych województwa). W porównaniu z 2015 r. liczba turystów zagranicznych wzrosła o 7,2%. Turyści

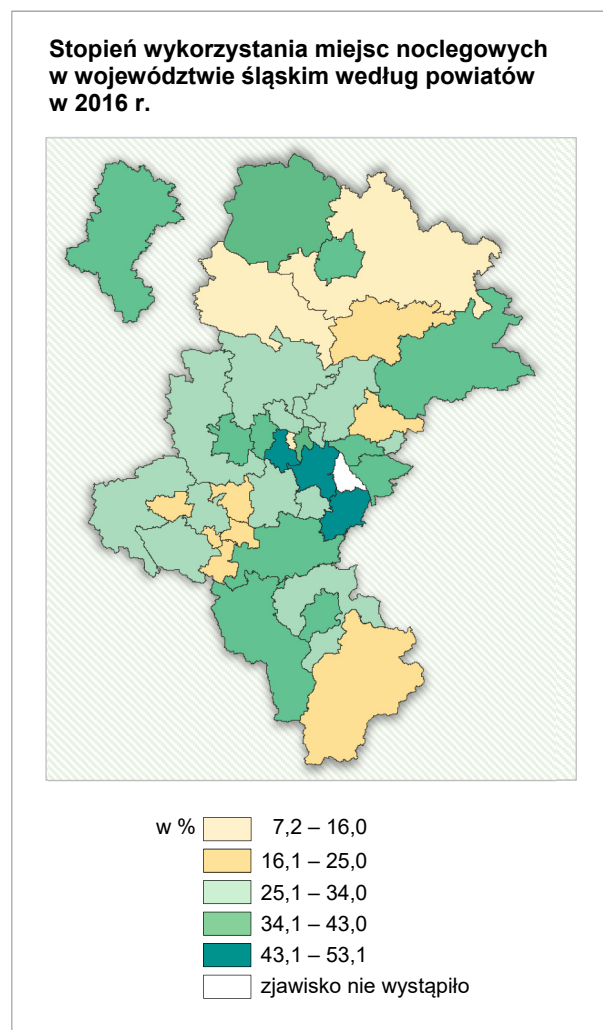
zagraniczni korzystali głównie z noclegów w hotelach (88,4%). Największą liczbę obcokrajowców odnotowano w turystycznych obiektach noclegowych w: Katowicach (96,6 tys.), Częstochowie (40,9 tys.), powiecie cieszyńskim (28,9 tys.), Bielsku-Białej (23,1 tys.), Gliwicach (23,1 tys.) i powiecie będzińskim (21,3 tys.).

Spośród turystów zagranicznych przebywających w województwie śląskim w 2016 r. najbardziej liczną grupę stanowili mieszkańcy Europy (90,4% ogółu), natomiast stosunkowo małą grupę tworzyli m.in. mieszkańcy Azji (4,6%) i Ameryki Północnej (3,2%). Wśród osób przyjeżdżających z Europy dominowali mieszkańcy krajów wchodzących w skład Unii Europejskiej – 266,1 tys. (83,5%), w tym najliczniej z Niemiec – 81,3 tys. (25,5%).

Liczba udzielonych noclegów w turystycznych obiektach noclegowych województwa śląskiego w 2016 r. wyniosła 5266,8 tys. i w porównaniu z 2015 r. wzrosła o 6,5%. Najwięcej noclegów udzielono turystom w hotelach – 2782,6 tys. (52,8% ogółu), głównie trzygwiazdkowych – 1026,3 tys. (36,9% hoteli). Turystom krajowym udzielono 4498,6 tys. noclegów, natomiast turystom zagranicznym – 768,2 tys. noclegów. W skali roku odnotowano wzrost liczby udzielonych noclegów zarówno turystom krajowym, jak i zagranicznym odpowiednio o: 5,0% i 16,0%.

Biorąc pod uwagę podział terytorialny, najczęściej udzielonych noclegów odnotowano w powiecie cieszyńskim – 1617,6 tys. (30,7% ogółu), a następnie w Katowicach – 666,0 tys. (12,6%), powiecie bielskim – 439,4 tys. (8,3%), powiecie żywieckim – 331,9 tys. (6,3%) oraz w Częstochowie – 302,0 tys. (5,7%).

Najwięcej noclegów udzielono cudzoziemcom w turystycznych obiektach noclegowych zlokalizowanych w Katowicach – 199,5 tys. (26,0%), powiecie cieszyńskim – 72,0 tys. (9,4%), Gliwicach – 66,5 tys. (8,7%), Częstochowie – 64,2 tys. (8,4%) oraz w Bielsku-Białej – 58,2 tys. (7,6%).

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2016 r. wyniósł 34,3% i był o 2,3 p. proc. wyższy niż w 2015 r. W obiektach hotelowych stopień wykorzystania miejsc noclegowych ukształtował się na poziomie 34,6%, natomiast w pozostałych obiektach – na poziomie 33,8%. W skali roku wskaźnik wykorzystania miejsc noclegowych wzrósł zarówno w obiektach hotelowych, jak i w pozostałych obiektach odpowiednio o: 2,7 p. proc. i 1,6 p. proc. Najwyższy stopień wykorzystania miejsc noclegowych według miesięcy odnotowano w sierpniu (45,7%) i lipcu (43,5%), natomiast najniższy w styczniu i marcu (po 28,5%).

Biorąc pod uwagę podział terytorialny, najwyższy stopień wykorzystania miejsc noclegowych odnotowano w turystycznych obiektach noclegowych zlokalizowanych w powiecie bieruńsko-lędzińskim (53,1%), Rudzie Śląskiej (52,2%), Katowicach (47,6%), Zabrze (41,0%) i Sosnowcu (40,9%).

Wśród rodzajów obiektów najwyższy stopień wykorzystania miejsc noclegowych dotyczył zakładów uzdrowiskowych (82,8%) i hosteli (64,1%). Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w hotelach wyniósł 36,3%. W najniższym stopniu miejsca noclegowe wykorzystane były na polach biwakowych (5,5%)

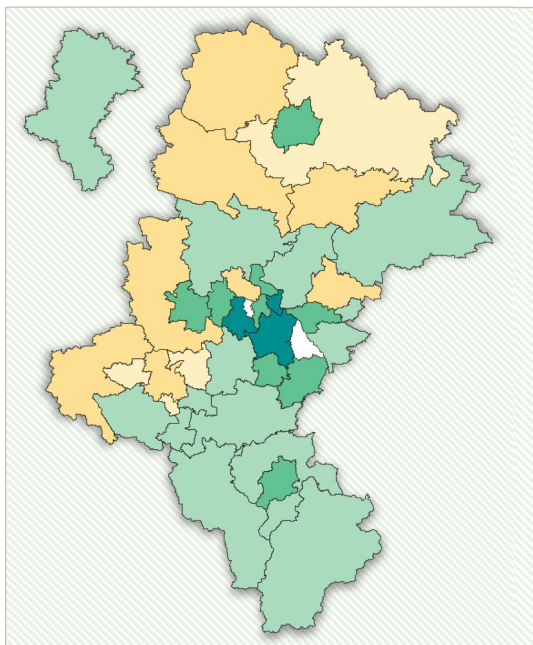
i w schroniskach młodzieżowych (7,2%).

W 2016 r. w obiektach hotelowych wynajęto 2068,5 tys. pokoi, tj. o 8,9% więcej niż w 2015 r. Turyści krajowi wynajęli 1601,2 tys. pokoi, natomiast turyści zagraniczni – 467,4 tys. pokoi. W skali roku odnotowano wzrost wynajętych pokoi zarówno turystom krajowym, jak i zagranicznym odpowiednio o: 9,0% i 8,6%.

Według podziału terytorialnego najczęściej wynajętych pokoi odnotowano w obiektach hotelowych zlokalizowanych w Katowicach (19,1% ogółu) i powiecie cieszyńskim (16,0%). Znaczny udział wynajętych pokoi wystąpił także w Gliwicach (7,5%), Bielsku-Białej (6,3%), powiecie bielskim (6,2%), Częstochowie (4,5%) i powiecie zawierciańskim (4,1%). W Mysłowicach i Świętochłowicach nie zanotowano wynajętych pokoi w obiektach hotelowych.

Biorąc pod uwagę rodzaje obiektów hotelowych, najczęściej pokoje wynajęto w hotelach (85,5% ogółu). Udział wynajętych pokoi w innych obiektach hotelowych wyniósł 13,3%, natomiast w motelach i pensjonatach ukształtował się odpowiednio na poziomie: 0,4% i 0,9%.

**Stopień wykorzystania pokoi^a
w województwie śląskim według powiatów
w 2016 r.**

w %	14,5 – 25,0
	25,1 – 35,0
	35,1 – 45,0
	45,1 – 55,0
	55,1 – 66,3
	zjawisko nie wystąpiło

a Dotyczy tylko hoteli, moteli, pensjonatów i innych obiektów hotelowych.

Stopień wykorzystania pokoi w obiektach hotelowych w 2016 r. osiągnął poziom 43,8% i w skali roku wzrósł o 3,2 p. proc. Najwyższy stopień wykorzystania pokoi w obiektach hotelowych według miesięcy odnotowano w sierpniu (52,2%), a następnie we wrześniu (50,1%), w lipcu (49,7%) i czerwcu (48,8%), natomiast najniższy w styczniu (35,5%) i grudniu (36,4%).

W największym stopniu wykorzystane były pokoje w hotelach (46,2%). W innych obiektach hotelowych stopień wykorzystania pokoi wyniósł 34,3%, w pensjonatach – 27,6%, a w motelach – 23,3%.

Biorąc pod uwagę podział terytorialny, najwyższy stopień wykorzystania pokoi odnotowano w obiektach hotelowych zlokalizowanych m.in. w Katowicach (55,7%), Częstochowie (54,9%) i Gliwicach (53,7%), natomiast najniższy stopień wykorzystania pokoi wystąpił w obiektach hotelowych zlokalizowanych np. na terenie powiatu częstochowskiego (16,0%).

Opracowanie:

Anna OW CZAREK, Zofia PŁOSZAJ-WITKOWICZ

Opracowanie graficzne; wersja elektroniczna:

Iwona WIĘCEK

Śląski Ośrodek Badań Regionalnych

Katowice, maj 2017 r.